

Minnesanteckningar

Lärarutbildningskonventet 12 dec 2023,
Stockholm, Northern Light Hotel, Spectra

Närvarande

Lars Andersson	Lunds universitet	
Andreas Alm Arvidsson	KTH	
Charlotte Berglund	Högskolan i Halmstad	
Bodil Båvner	SKR	
Peter Degerman	Mittuniversitetet	
Katarina Florin	Högskolan i Gävle	
Helena Grundén	Högskolan Dalarna	
Anna Hagborg	Uppsala universitet	
Maria Hedström	Högskolan Jönköping	
John Hellström	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Per-Henrik Holgersson	Kungliga musikhögskolan	
Annelie Holmberg	Konstfack	
Ola Holmström	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Lena Hübner	Stockholms universitet	
Åke Ingerman	Göteborgs universitet	
Mare Johansson	Malmö universitet	<i>sekretariat</i>
Jonas Jones	Gymnastik- och idrottshögskolan	
Johanna Larsson	Högskolan Väst	
Lars-Erik Lauritz	Umeå universitet	
Anders Linde-Laursen	Malmö universitet	<i>ordförande</i>
Johan Linder	Sveriges Lärare	
Anna Lindqvist	Umeå universitet	
Håkan Löfgren	Linköpings universitet	
Lena Löfgren	Högskolan Kristianstad	
Catharina Magnusson	Linköpings universitet	
Camilla Månsson Waldehagen	Mittuniversitetet	
Sinikka Neuhaus	Lunds universitet	
Victoria Nilsson Lissvall	Utbildningsledarnätverket	
Cathrine Norberg	Umeå universitet	<i>vice ordförande</i>
Per Norström	KTH	
Anders Olsson	Malmö universitet	
Hanna Palmér	Linnéuniversitetet	
Anders J. Persson	Södertörns högskola	
Ulli Samuelsson	Högskolan i Jönköping	
Hanna Sveen	Stockholms universitet	
Henrik Svensson	Högskolan Kristianstad	
Maria Svensson	Göteborgs universitet	
Nina Thelander	Karlstads universitet	
Nicole Thoren	ASKL	
Therese Welén	Mälardalens universitet	
Elisabet Nihlfors (digitalt)	Uppsala universitet, ordf. ULF-O	

Peter Bauer (digitalt)
Pernilla Nilsson (digitalt)

Malmö universitet
Högskolan i Halmstad

1. Sammanträdets öppnande

Ordförande Anders Linde-Laursen och vice ordförande Cathrine Norberg hälsar ledamöterna välkomna till dagens LUK-möte på plats i Stockholm.

2. Fastställande av dagordning

Erika Johansson, Konstfack, har inför mötet lyft frågan om det finns några nyheter om ämnesbetygsreformen i gymnasieskolan och den remiss som lärosätena besvarade i mars i år. Frågan diskuteras och Anders Linde-Laursen informerar om att den remiss från Skolverket som bl a berör nya ämnesplaner för närvarande hanteras av respektive lärosäte. Anders Linde-Laursen informerar vidare om att ett ärende tillkommit på dagordningen. Denna består i att Elisabet Nihlfors ger en uppdatering av arbetet med ULF (Utveckling Lärande Forskning), och ärendet tar plats som nummer 11 på dagordningen.

3. Föregående minnesanteckningar

Inga synpunkter framförs på minnesanteckningarna från föregående möte.

4. Val av justeringsperson

Per-Henrik Holgersson, Kungliga Musikhögskolan, väljs att tillsammans med ordföranden justera mötets minnesanteckningar.

5. Meddelanden

5.1 Rapport från SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning

Under föregående möte i SUHF:s expertgrupp för lärarutbildning diskuterades fortsatt kopplingen mellan de tre meriteringsnivåerna inom det Nationella professionsprogrammets meriteringssystem. Inte minst fokuserades relationen mellan meriteringsnivå 2 och meriteringsnivå 3 i enlighet med den problematik kring relationen mellan nivåerna som Anders Linde-Laursen tidigare redogjort för. Vidare diskuterades frågan om hur lärares fortbildning inom ramen för det Nationella professionsprogrammet kommer att aktualisera meritering som huvudområdesmässigt kan placeras inom en stor mängd huvudområden, beroende på vilket lärosäte som är utbildningsanordnare. Detta påkallar en lärosätesövergripande diskussion kring behovet av samarbete och samordning i huvudområdesfrågan lärosätena sinsemellan. Andra viktiga frågor som togs upp var den aktuella forskningsfinansieringsutredningen (FoFin) samt arbetet inom ULF (Utveckling Lärande Forskning). Båda dessa frågor behandlas som separata ärenden under mötespunkt 11 respektive mötespunkt 12.

Vidare har representanter för SUHF:s expertgrupp medverkat i Skolverkets rådslag om samverkan i Stockholm den 8 december. I rådslaget ingick därtill representanter för huvudmannanivån. Med utgångspunkt i ett enkätmaterial konstaterades att det sker mycket samverkan mellan parterna, inom ramen för t ex verksamhetsförlagd utbildning, ULF och olika fortbildningsinsatser. Samtidigt framstår samarbetsmönstren som delvis komplexa och överlappande, och av detta följde en diskussion om behov av att strukturera och samordna samordningsarbetet ytterligare.

5.2 Rådet för professioner i skolväsendet

Anders Linde Laursen informerar om det pågående arbetet inom Rådet för professioner i skolväsendet. Sammanfattningsvis fortsätter rådet sitt arbete med att stödja Skolverket i att ta fram både ett system för och innehåll i fortbildningsinsatser riktade mot alla lärare, förskollärare och rektorer.

5.3 KPU 60/75

Håkan Löfgren uppdaterar konventets ledamöter kring KPU60/KPU75 utifrån Linköpings universitets samordningsansvar för försöksverksamheten. Utgångspunkt tas i ett nyligen genomfört möte i Linköping där alla lärosäten som är involverade medverkade. En viktig ansats för mötet var att lärosätesrepresentanterna skulle dela goda exempel med varandra, och av erfarenhetsutbytet framkom därtill några centrala utmaningar och problem som i hög grad upplevs som lärosätesgemensamma. Ett tydligt problem är att behörighetsgivande examina är för smala för den bredd i behörighet som utbildningen mynnar ut i. Ett annat exempel på utmaning är att studenter arbetar parallellt med studierna, till synes främst inom KPU75.

Vidare informerar Håkan Löfgren om att berörda lärosäten mottagit en delning från Regeringskansliet om förslag till ändring i förordningen 2021:1336 om försöksverksamhet med kompletterande pedagogisk utbildning till grundlärarexamen eller ämneslärarexamen. Förordningsändringen innebär att det ska framgå av förordningen för försöksverksamheten att en generell examen inom huvudområdesgruppen idrott och friskvård ska ge särskild behörighet till den kompletterande pedagogiska utbildningen, och att en examen efter genomgången kompletterande utbildning och erhållande av ämneslärarexamen ska ge undervisningsbehörighet i ämnet idrott och hälsa i åk 7-9 och i gymnasieskolan. Därutöver informerar Håkan Löfgren om det pågående utvärderingsarbetet av försöksverksamheten, som genomförs av en forskargrupp som tar sin primära utgångspunkt i frågeställningen om satsningen totalt sett ger fler lärare.

6. LUK:s vårkonferens vid Mälardalens universitet 13/6–14/6

Therese Welén, som är utbildningsledare och biträdande avdelningschef vid Mälardalens universitet, informerar om att Lärarutbildningskonventets vårkonferens 2024 genomförs lunch-till-lunch den

13/6–14/6. Mälardalens universitet har campus både i Eskilstuna och Västerås, och det är ännu inte bestämt vilken av campusorterna som vårkonferensen kommer att lokaliseras till.

Diskussion kring tema för konferensen pågår vid Mälardalens universitet och ledamöter som har inspel och förslag kring såväl tema som möjliga föredragshållare hälsas välkomna att återkoppla dessa (therese.welen@mdu.se).

7. Förslag på justeringar av lärarutbildningarnas examensmål. Beslut om inskick från LUK till lärarutbildningsutredningen.

Anders Olsson, ledamot i LUK och utbildningschef vid Malmö universitet, samt Gunilla Löfström, utbildningsledare vid Malmö universitet, har på uppdrag av Lärarutbildningskonventet utfört en översyn av examensmålen inom lärarutbildningarna, med utgångspunkt i att arbetet ska resultera i ett inspel till den pågående lärarutbildningsutredningen. Anders Olsson och Gunilla Löfström har presenterat sitt arbete under LUK:s digitala möte den 27 september och under LUK:s möte i Köpenhamn den 25 oktober. Inför båda mötena har ett urval eller samtliga ledamöter tilldelats ett skriftligt underlag, och med utgångspunkt i underlaget sedan återkopplat till Anders Olsson och Gunilla Löfström under respektive möte.

Återkopplingen från båda mötena har uttryckt ett stort stöd för riktningen på arbetet i termer av både form och innehåll, samt en rad olika förslag på ytterligare överväganden och justeringar. Med utgångspunkt i återkopplingen från ledamöterna har ett förslag på slutversion på inspel till lärarutbildningsutredningen tagits fram, och detta har distribuerats till samtliga ledamöter inför föreliggande möte den 12 december.

Mot denna bakgrund ombeds ledamöterna att ta ställning till om förslaget på slutversion kan skickas till lärarutbildningsutredningen som ett gemensamt inspel från Lärarutbildningskonventet. Ingen av ledamöter uttrycker någon annan åsikt än att detta ska göras och därmed skickas Anders Olssons och Gunilla Olssons utredning till regeringens särskilde utredare Peter Honeth och utredningens sekreterare Erika Stadler.

8. Lärarutbildningsutredningen, erfarenhetsutbyte och diskussion.

Sedan föregående LUK-möte har flera olika lärosäten haft besök av lärarutbildningsutredningen och representanter från Kristianstad högskola, Jönköping University, Stockholms universitet, Högskolan Dalarna, Linnéuniversitetet, Göteborgs universitet samt Högskolan Väst delger sina erfarenheter av besöken. En i hög grad gemensam och genomgående erfarenhet är att samtalen varit bra och inlyssnande. Därutöver konstateras att frågor kring kognitionsvetenskap varit ganska framträdande, och beroende på lärosätenas varierade utbildningsstrukturer och storlek har samtalen i varierande grad fokuserat på frågor kring t ex läs- och skrivinläring, organisering, kostnaden för

verksamhetsförlagd utbildning, behörighets- och antagningsproblematik samt arbetsintegrerad lärarutbildning.

9. Utredning av lärarledda timmar i lärarutbildningarna vid Malmö universitet

Peter Bauer, fil dr i historia och historiedidaktik vid Malmö universitet, medverkar digitalt för att presentera sin utredning av förändringen av antalet lärarledda timmar vid fem lärarprogram vid Malmö universitet mellan 1995/1997–2023. Undersökningen visar en kraftig nedgång på samtliga lärarprogram sedan mitten av 1990-talet. Sett till samtliga undersökta utbildningar har den lärarledda tiden i medeltal minskat från tretton timmar år 1995/1997 i veckan till sju timmar år 2023, vilket motsvarar en minskning på 46%.

Peter Bauers presentation följer med som bilaga i utskicket av minnesanteckningarna till konventets ledamöter.

10. Forskningsfinansieringsutredningen, presentation och diskussion

Pernilla Nilsson, som är professor i naturvetenskapernas didaktik samt Vetenskapsrådets huvudsekreterare för utbildningsvetenskapliga kommittén, medverkar digitalt för att presentera 2023 års forskningsfinansieringsutredning (FoFin), med fokus på konsekvenser för det utbildningsvetenskapliga vetenskapsområdet. Redogörelsen kontextualiseras genom en tillbakablick på det utbildningsvetenskapliga vetenskapsområdets framväxt i termer av syfte, etablering och tilltagande omfattning. Därpå presenteras huvuddragen i utredningen och dess inverkan på det utbildningsvetenskapliga vetenskapsområdet. Flera kritiska perspektiv lyfts fram, och framför allt problematiseras att forskningsfinansieringsutredningen föreslår en avveckling av den utbildningsvetenskapliga kommittén som beslutande organ, för att i stället kanske inrättas som ett rådgivande organ inom humaniora, samhällsvetenskap och konst. Detta tar inte hänsyn till att utbildningsvetenskapen samlar forskning som spänner över i princip alla vetenskapsområden, och förslaget kan således ses som en insnävning av forskningsfinansieringsmöjligheterna till viktig utbildningsvetenskaplig forskning som inte faller inom humaniora, samhällsvetenskap och konst. Pernilla Nilssons presentation efterföljs av diskussion i plenum och från flera konventsledamöter uttrycks ett stort stöd för Pernilla Nilssons slutsatser. Vidare ges konvetetes ledamöter möjligheter att återkoppla skriftligt till Pernilla Nilsson i efterhand, via en Padlet-länk som har distribuerats till ledamöterna via den aktuella mötesinbjudan i outlook.

Pernilla Nilssons presentation följer med som bilaga i utskicket av minnesanteckningarna till konventets ledamöter.

11. Uppdatering kring arbetet med ULF

Elisabet Nihlfors, professor i pedagogik samt ordförande i ULF-O (nationella operativa gruppen), uppdaterar Lärarutbildningskonventets ledamöter i ULF-arbetet, utifrån svar på en enkät som under hösten 2023 har distribuerats till alla lärosäten som deltar i ULF, och som fokuserar på vilka aktiviteter och projekt som de genomfört under försöksverksamheten sedan starten 2017. Enkäten inrymmer sex olika frågeområden: 1) Avslutade och/eller pågående forskningsprojekt, 2) Forskningsmiljöer/FoU-miljöer, 3) Samverkanslektorer och förenade anställningar, 4) Magister/Master- och forskarutbildning, 5) Aktiviteter kopplade till lärarutbildning/lärostudenter och 6) Övergripande kommentarer.

Sammantaget ger enkätsvaren ett omfattande material som både visar på vad ULF-verksamheten åstadkommit och vad som kan utvecklas framåt. Inte minst påvisas ett stort antal initierade forskningsprojekt samt publiceringar som fått omfattande spridning genom varierade kanaler. För resultatexempel inom samtliga sex frågeområden hänvisas till Elisabet Nihlfors presentation, som följer med som bilaga i utskicket av minnesanteckningarna till konventets ledamöter.

12. Planering inför skandinavisk lärarutbildningskonferens i Sverige 2025

Anders Linde-Laursen sammanfattar erfarenheterna från den Skandinaviska lärarutbildningskonferens som i oktober månad genomfördes i Köpenhamn som ett samarrangemang mellan *Læreruddannelsesnet* i Danmark, Lärarutbildningskonventet i Sverige samt *Universitets- og høyskolerådet* (UHR) i Norge. Vidare informerar Linde-Laursen konventets ledamöter om att planeringsgruppen för den Skandinaviska lärarutbildningskonferensen tar sikte mot att genomföra ett motsvarande arrangemang i Sverige under våren 2025. Detta väcker frågan om den Skandinaviska lärarutbildningskonferensen ska samordnas med Lärarutbildningskonventets vårkonferens som enligt tidigare konventsbeslut genomförs i Stockholm under det aktuella året.

Efter diskussion och rådgörande i plenum enas ordförande Linde-Laursen, vice ordförande Cathrine Norberg samt Stockholms universitets representant på mötet Lena Hübner om att i utgångsläget planera för att hålla isär arrangemangen och genomföra två från varandra skilda konferenser. Utgångspunkt för planeringen är att den skandinaviska lärarutbildningskonferensen arrangeras i Malmö i mars/april 2025, och Lärarutbildningskonventets vårkonferens i Stockholm i juni 2025.

13. Övrigt

Anders Linde-Laursen uppmärksammar ledamöterna på att faktureringen för LUK:s lärosätesavgift för perioden juli 2021–juni 2023 under december månad har tillsänts en ledamot per medverkande lärosäte från Malmö universitets ekonomiavdelning.

14. Mötet avslutas

Ordförande Linde-Laursen och vice ordförande Norberg tackar ledamöterna och avslutar mötet.

Minnesanteckningar förda av Ola Holmström (Malmö universitet)

Justerade av Anders Linde-Laursen (ordförande) och Per-Henrik Holgersson (Kungliga Musikhögskolan)